

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в публічному
адмініструванні у Братиславі (Словаччина)**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ ХІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**26 жовтня 2023 року
Мукачево**

Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Lviv University of Trade and Economics
The Federation of Professional Book-keepers and Auditors of Ukraine
Ukrainian professional public organization «Union of Auditors of Ukraine»
Public accountant company LTD «Variant»
High state technical and economic school of Bronislav Markevych in
Yaroslav (Poland)
High school economics and management in public management in
Bratyslava (Slovakia)

**“URGENT PROBLEMS OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL PROCESS
IN THE MANAGEMENT OF ENTREPRENEURIAL ACTIVITY “**

**OF THE XI INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL INTERNET - CONFERENCE**

October 26, 2023
Mukachevo

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали XI Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 26 жовтня 2023 р., м. Мукачево. – 393 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 9 від 23 листопада 2023 р.)

Науковий комітет:

Асист. проф. Ж. Пристром	Університет в Білостоку, Польща
Проф. Р. Пукало	Державна вища техніко-економічна школа ім. Броніслава Маркевича в Ярославі, Польща
Проф. В. Гозора	Вища школа економіки і менеджменту в публічному адмініструванні у Братиславі, Словаччина
Проф. Т. Мартинюк	Вища школа в Сопоті, Польща
Проф. Н. Ліба	Мукачівський державний університет, Україна
Доц. Д. Максименко	Мукачівський державний університет, Україна
Доц. В. Головачко	Мукачівський державний університет, Україна
Доц. О. Гаврилець	Мукачівський державний університет, Україна
Доц. О. Королович	Мукачівський державний університет, Україна
Доц. І. Чучка	Мукачівський державний університет, Україна
Л. Кручак	Мукачівський державний університет, Україна
М. Зозуляк	Мукачівський державний університет, Україна
Н. Бора	Мукачівський державний університет, Україна

Scientific Committee

Assoc. prof. J. Prystrom	University of Białystok, Poland
Prof. R. Pukalo	High state technical and economic school of Bronislaw Markevych in Yaroslav, Poland
Prof. V. Gozora	High school economics and management in public management in Bratislava, Slovakia
Prof. T. Martyniuk	Sopot University of Applied Science, Poland
Prof. N. Liba	Mukachevo State University, Ukraine
Assoc. prof. D. Maksymenko	Mukachevo State University, Ukraine
Assoc. prof. V. Golovachko	Mukachevo State University, Ukraine
Assoc. prof. O. Havrylets	Mukachevo State University, Ukraine
Assoc. prof. O. Korolovich	Mukachevo State University, Ukraine
Assoc. prof. I. Chuchka	Mukachevo State University, Ukraine
L. Kruchak	Mukachevo State University, Ukraine
M. Zozuliak	Mukachevo State University, Ukraine
N. Bora	Mukachevo State University, Ukraine

Організаційний комітет:

Проф. Т. Щербан	ректор Мукачівського державного університету, Україна
Проф. В. Гоблик	перший проректор Мукачівського державного університету, Україна
Доц. В. Пігош	проректор з науково-педагогічної роботи та економічних питань-головний бухгалтер Мукачівського державного університету, Україна
Проф. М. Реслер	декан факультету економіки, управління та інженерії Мукачівського державного університету, Україна
В. Легка	виконавчий директор Федерації професійних бухгалтерів і аудиторів, України
Я. Голубка	директор аудиторської компанії ТОВ «Варіанта», Україна
Ю. Кілару	голова ЗТВ ВПГО «Спілка Аудиторів України», заступник голови ради ЗТВ АППУ, директор ПП «Аудит», Україна
Доц. Т. Мединська	канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів, економічної безпеки, банківської справи та страхового бізнесу, Львівського торговельно-економічного університету

Organising Committee

Prof. T. Shcherban	rector of the Mukachevo State University, Ukraine
Prof. V. Hoblyk	first Vice-Rector of Mukachevo State University, Ukraine
Assoc. prof. V. Pigosh	vice-Rector for Scientific and Pedagogical Work and Economic Affairs, Chief Accountant of Mukachevo State University, Ukraine
Prof. M. Resler	dean of the Faculty of Economics, Management and Engineering, Mukachevo State University, Ukraine
V. Legka	executive Director of the Federation of Professional Accountants and Auditors, Ukraine
J. Golybka	director of audit company "Option" Ukraine
Y. Kilaru	chairman of ZTV VPGO "Union of Auditors of Ukraine", Deputy Chairman of the Board of ZTV APPU, director of PE "Audit", Ukraine
Assoc. prof. T. Medinska	Doctor of Economics, Associate Professor of the Department of Finance, Economic Security, Banking and Insurance Business, Lviv University of Trade and Economics

ЗМІСТ
СЕКЦІЯ 1.
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ
ОБЛІКУ І АУДИТУ

Бабіч І.І. КОМПЛАСЕНС-КОНТРОЛЬ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ: РИЗИКООРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД	19
Бора Н.Ю., Бора І.В. ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ	21
Бразілій Н.М. РОЛЬ ТА МІСЦЕ АНАЛІТИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ В СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ	23
Бутко Н.В., Точений І.М. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	25
Волошина О.В. ПРОБЛЕМИ ОЦІНКИ РИЗИКУ КОНТРОЛЮ В АУДИТІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	27
Гавриленко Н.В. ЯК ВИЖИТИ БІЗНЕСУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ, АБО ОПТИМІЗАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ ВІЛЬНИХ ПЛОЩ І ЇЇ ОБЛІКОВІ НЮАНСИ	29
Голенко В.М. ПОДВІЙНЕ ОПОДАТКУВАННЯ: ПОНЯТТЯ, ШЛЯХИ УСУНЕННЯ	31
Голосова В.Д., Уманська В.Г. ПОДАТКОВА ОПТИМІЗАЦІЯ В РАМКАХ ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ	33
Греченюк М.М., Королович О.О. ВИКОРИСТАННЯ ОБЛІКОВИХ МОДЕЛЕЙ В УПРАВЛІННІ ВИТРАТАМИ	35
Гринявський С.М., Жук В.М. «НАРОДНІ ЗВИЧАЇ» ЯК ДОМІНУЮЧА ІНСТИТУЦІЙНА ОЗНАКА	37
Demianyshyna O., Lysa D. KSIĘGOWOŚĆ, KONTROLA I ANALIZA KOSZTÓW PRODUKCJI ORAZ KALKULACJA KOSZTÓW PRODUKTÓW	39
Максименко Д.В., Дубровський М.В. ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ ОБЛІК ВИТРАТ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	42
Задорожній Р.С. МОДЕЛЮВАННЯ ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	43
Zozulyak M., Zozulyak D. THEORY OF CONSTRAINTS IN MANAGEMENT ACCOUNTING	45

Іванчишина Т.С., Максименко Д.В. ЛОГІСТИЧНИЙ КОНТРОЛЬ В УПРАВЛІННІ ВИТРАТАМИ КОРПОРАТИВНИХ СТРУКТУР	48
Казинці Н.П., Максименко Д.В. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ	50
Кельман А.М., Головачко В.М. АУДИТ ВИТРАТ ЗБУТУ РЕАЛІЗОВАНОЇ ПРОДУКЦІЇ	52
Клименко О.М., Головачко В.М. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ	53
Ковач І.І., Голубка Я.В. ПІДХОДИ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ЗМІСТУ КОНТРОЛЮ	55
Козар Д.В., Головачко В.М. ЗАВДАННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА	57
Крачок Л.І. РОЛЬ ІНФОРМАЦІЇ В ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ	58
Крот Ю.М. ВИСНОВКИ СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЕКСПЕРТИЗИ: ПІДХОДИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ	60
Кручак Л.В., Котубей Ю.І. ЕФЕКТИВНІСТЬ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	62
Кушнір О.К., Брушневська А.Е. ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	64
Лаврова-Манзенко О.О., Перебій Ю.В. РОЛЬ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ В СТРУКТУРІ МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА	66
Легеза І.В. МІСЦЕ І РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ	68
Мазур Н.А., Заярнюк Д.Р. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ НАДХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВО	70
Максименко Д.В., Бабіч О.Є. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЯК ФУНКЦІЯ УПРАВЛІННЯ	72
Маляр А.С., Бора Н.Ю. ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРИНЦИПИ БЮДЖЕТУВАННЯ В УПРАВЛІННІ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ	74
Марущинець І.В., Королович О.О. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ЗАПАСІВ В РОЗРІЗІ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	77

Мельник К.П. ТЕОРІЇ РОЗВИТКУ АУДИТУ: ПОГЛЯД ПРАКТИКА	79
Нікіфорова Є.В., Уманська В.Г. РОЛЬ МЕТОДІВ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ПРИ ПРОВЕДЕННІ АУДИТУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА	81
Оляднічук Н.В. ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ: ОБЛІК ТА КОНТРОЛЬ	83
Охріменко М.В., Уманська В.Г. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТОВІРНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ: ПРОБЛЕМАТИКА ТА ПРОЯВИ	85
Пасєка Р.С. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІАГНОСТИКИ ДОХОДІВ	87
Писаренко Т.М., Львович Я.С. ПРОГНОЗУВАННЯ РУХУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА, ЯК ЕЛЕМЕНТ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ	89
Радзіховська Ю.М., Бурлай М.П. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	91
Радзіховська Ю.М., Величко І.В. ОБЛІК ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА НАПРЯМИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ	93
Радзіховська Ю.М., Волинець В.О. ІНСТРУМЕНТИ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ПРИ АУДИТІ ФІНАНСОВОГО СТАНУ	95
Радзіховська Ю.М., Саранюк С.С. ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗРОСТАННЯ ЙОГО ЕФЕКТИВНОСТІ	97
Ребрина Н.Г. СТРАТЕГІЧНИЙ УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ПЛАНУВАННЯ ДОВГОСТРОКОВОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	99
Садовська І.Б. РОЗВИТОК УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В АСПЕКТІ КРАЩИХ СВІТОВИХ ПРАКТИК	101
Сафарова А.Т. РІВНІ НОРМАТИВНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	104
Стрижак В.О., Максименко Д.В. ОБЛІК ЗА ЦЕНТРАМИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ	106
Тлущкевич Н.В., Олейнікова О.О. НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ	108
Фатенок-Ткачук А.О. ОБЛІКОВІ ПРОЦЕДУРИ ВІДОБРАЖЕННЯ ВНЕСКІВ НЕРЕЗИДЕНТІВ ДО СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ	110

Федоранич М.М., Королович О.О.	113
МІСЦЕ І РОЛЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В ІНСТИТУТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	
Федорчук С. І., Максименко Д.В.	116
SWOT-АНАЛІЗ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЛІСОВІЙ СФЕРІ	
Хімінець Є.В., Королович О.О.	119
ПОНЯТТЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ, ЇХ ВИЗНАННЯ І КЛАСИФІКАЦІЯ	
Химинець Г.Г., Королович О.О.	122
ОСНОВИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ У ДЕРЖАВНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Черепаня К.С., Головачко В.М.	124
АНАЛІЗ ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ	
Шинкаренко О.М., Германенко Л.М., Озівський В.О.	126
ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ	
Яворська М.О.	128
ЦЕНТР ЗБОРУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЯК ЧИННИК ПРОЗОРОСТІ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	

СЕКЦІЯ 2.

ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИЙ МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД	
Андрейків Т.Я., Стефанишин Я.С.	131
ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
Братюк В.П., Бурач Т.Я.	133
ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	
Братюк В.П., Драгушинець А.М.	135
ПЕНСІЙНИЙ ФОНД УКРАЇНИ: ЗАВДАННЯ, ФУНКЦІЇ, ПРАВА	
Братюк В.П., Зихор Д. О.	137
ПРОГНОЗ МАЙБУТНЬОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ	
Братюк В.П., Полак А.	139
СУТНІСТЬ, СТРУКТУРА І ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СТРАХОВОГО РИНКУ	
Власюк Н.І.	142
ІНСТРУМЕНТИ ПІДТРИМКИ БІЗНЕСУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
Гвоздєй Н.І.	144
РОЛЬ КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ В ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ	
Гладинець Н.Ю.	146
АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ УСПІШНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ КОМПАНІЇ	

Гришина Л.О., Онуфрієнко Б.В. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР	150
Колядка М.І., Феєр О.В. ЗАХОДИ З УПРАВЛІННЯ ПОТОКАМИ КАПІТАЛУ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ: ВИКЛИКИ КРИПТОАКТИВІВ	152
Костогриз В.Г., Швець В.Ю. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ СТАНОМ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	153
Kravchenko S. FINANCING THE DEVELOPMENT OF SMALL AND MEDIUM-SIZED BUSINESSES IN AGRICULTURE IN WARTIME CONDITIONS	155
Красномовець В.А. НАПРЯМИ ФІНАНСУВАННЯ ЗЕЛЕНИХ ІННОВАЦІЙ У ЗАКЛАДАХ ГОСТИННОСТІ	157
Кульгук І.І. СТАНОВЛЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ ЦІННІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА В ФОРМАТІ АДМІНСТРУВАННЯ КЛІЄНТСЬКОГО КАПІТАЛУ	159
Лаврова-Манзенко О.О., Макаров Д.В. СТИМУЛЮВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	161
Лаврова-Манзенко О.О., Сидоренко М.О. КРЕДИТНА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ТОРГІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	163
Мединська Т. В., Біганський О. В. РОЗВИТОК РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	165
Міщук М.Ю., Скоробогата Л.В. УПРАВЛІНСЬКІ ІННОВАЦІЇ АДМІНСТРУВАННЯ БІЗНЕС- ПРОЦЕСІВ У ФОРМАТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОТЕНЦІАЛУ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ВИРОБНИЧИХ ЛАНЦЮГІВ	167
Остапенко Р.М. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	169
Пантелєєва Н.М., Низькодуб В.М. ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА БАНКІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	171
Петлін І.В., Дубенський Ю.І. ЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ САНАЦІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	173
Петлін І.В., Євтушенко С.А. РОЛЬ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ В	175

РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ	
Петричко М.М., Якубишин Є.М.	177
ДЕМОГРАФІЧНИЙ АСПЕКТ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	
Подольська Х.І.	179
ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ФІНАНСОВИЙ	
УСПІХ ПІДПРИЄМСТВ	
Росола У.В., Волкова А.О.	180
ЗМЕНШЕННЯ ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УМОВАХ	
ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	
Росола У.В., Росола А.П.	182
ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ	
СЕКЦІЯ 3.	
ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНУ НА ОСНОВІ АКТИВІЗАЦІЇ	
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Бедевельський А.В., Васько Є.С.	184
НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ	
ДІЯЛЬНОСТІ	
Беженар І.М.	186
ОБҐРУНТУВАННЯ КОНЦЕПТУАЛЬНИХ ПОЛОЖЕНЬ РОЗВИТКУ	
СІМЕЙНИХ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ НА ЗАСАДАХ	
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ІНКЛЮЗИВНОСТІ ТА СТАЛОСТІ	
Богущ В.А.	192
ЗАГАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФЕРМЕРСЬКОГО	
ГОСПОДАРСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ	
Бокша Н.І., Сурма В.В.	194
ПРИВАБЛИВІСТЬ ЗАКАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ ДЛЯ РОЗВИТКУ	
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ВИГОТОВЛЕННЯ	
ЧОЛОВІЧОГО ВЕРХНЬОГО ОДЯГУ	
Бокша Н. І., Угрин А.М.	196
АКТУАЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
ВИГОТОВЛЕННЯ ОДЯГУ В ЕТНОСТИЛІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	
Бориславський І.О.	198
ІНТЕГРАЛЬНА ОЦІНКА РІВНЯ ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	
РЕГІОНУ	
Братюк В.П., Тарасенко В.Т.	200
ВПЛИВ БЕЗРОБІТТЯ НА ЕКОНОМІКУ ТА СУСПІЛЬСТВО	
Бурковська А.І., Онопрійчук Д.О.	202
ПРОБЛЕМИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ПЕРСОНАЛУ СФЕРИ	
ГОСТИННОСТІ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ	
Васерук Р.Г., Ремез В.С.	204
ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ АВТОТРАНСПОРТУ	
РЕГІОНУ: СВІТОВИЙ ДОСВІД	
Вишневська М. К., Крамаренко А.В.	205
РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ТА ВІДНОВЛЕННЯ НА ЗАСАДАХ	

КЛАСТЕРНОГО ПІДХОДУ ТА ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВОГО УПРАВЛІННЯ	
Війчук Т.І.	207
ПРИНЦИПИ СТАТИСТИЧНОГО АНАЛІЗУ ФУНКЦІОНУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ	
Вінницька О.А., Чолинець Я.В.	209
ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	
Гаврилець О.В., Цимбалюк Р.М.	211
РОЛЬ ІНВЕСТИЦІЙ В ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ У ПІДВИЩЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	
Гозора В., Гальо Я.	213
УКРАЇНСЬКІ МЕБЛЕВІ КЛАСТЕРИ ЯК ОДИН З ДРАЙВЕРІВ ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	
Гулянич В.І., Головачко В.М.	216
КЛАСИФІКАЦІЯ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Дубас Д.Я., Герасимов В.В.	217
ШЛЯХИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМ ГАЛУЗІ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В ПЕРІОД ЕКОНОМІЧНИХ КРИЗ	
Зінкевич В. І.	219
СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯМ У РЕГІОНАЛЬНИХ ПРОМИСЛОВИХ КОМПЛЕКСАХ	
Іванов А.М.	221
ІНТЕГРАЛЬНА ОЦІНКА РІВНЯ ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ	
Карась П.М., Довганенко Я.І.	223
ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНУ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ	
Квашук О.В.	225
ВІДБУДОВА ЕКОНОМІКИ: НАПРЯМКИ, ВАЖЕЛІ, ІНСТИТУТИ	
Козир Ю.Р.	227
МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ	
Конопельнюк Т.А.	229
ЦИФРОВА МОДЕРНІЗАЦІЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСА	
Лапчук Я.С.	231
ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОГО СЕРЕДОВИЩА ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ В КОНТЕКСТІ АДАПТИВНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ	
Лизанець А.Г., Пак Д.О.	233
ВПРОВАДЖЕННЯ ПРАКТИЧНИХ МЕТОДІВ ОЩАДЛИВОГО ВИРОБНИЦТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ	
Ліба Н.С., Чучка І.М., Брецько Ю.Ю.	235
МІГРАЦІЙНА КРИЗА В УКРАЇНІ: ОЦІНКА ОСНОВНИХ ТЕНДЕНЦІЙ	
Луц А.В., Матвійчук С.С.	237
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	

надмірне агрегування може призвести до втрати інформативності даних. Від методів агрегування великою мірою залежить адекватність статистичної інформації, тому потрібно використовувати науково обгрунтовані методи. Однорідні величини можна агрегувати простим додаванням їх елементів, тоді як при агрегуванні складніших показників рекомендується метод обгрунтованих оцінок, що базується на макроекономічних розрахунках.

Список використаної літератури:

1.Ментей О. С. Методи статистики в аналізі господарської діяльності. *Modern economics*. № 8 (2018). С.112-119.

2.Крамчанінова М. Д., Вахлакова В. В., Паничок М. Ю. Використання економіко-математичних і статистичних методів у дослідженні мезоекономічної динаміки. *Бізнес Інформ*. 2020. №4. С. 143–149.

3.Хижнякова Н. О. Використання економіко-статистичного аналізу ринкових процесів у менеджменті та маркетингу. *Вісник НУВГП. Серія «Економічні науки»* Випуск 1(97). 2022.. С. 67-76.

Вінницька О. А.

канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів,
обліку та економічної безпеки,

Чолинець Я. В.,

здобувач вищої освіти ОС «Магістр»
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини

ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Адміністративно-територіальна реформа стала рушієм змін у територіальній організації влади та бюджетно-податковій системі, що у свою чергу забезпечило оновлення податкових надходжень до місцевих бюджетів. Головною метою фінансової децентралізації є створення заможних і фінансово незалежних об'єднаних громад, які будуть здійснювати низку власних або делегованих повноважень.

Дослідження системи формування доходів місцевих бюджетів до початку реформи місцевого самоврядування та внесення змін до Податкового та Бюджетного кодексів, свідчить про відсутність стимулів до нарощення місцевими органами самоврядування власних доходів та високий рівень залежності місцевих бюджетів від фінансової допомоги з центру. Тому зміни, запроваджені з кінця 2014 року були покликані забезпечити зацікавленість влади на місцевому рівні в примноженні дохідної частини місцевих бюджетів та ефективного використання власного фінансового та економічного потенціалів [3].

Основні податкові платежі віднесені з 2014 року до місцевих бюджетів не вирішили першочергових проблем громад, та навіть більше, створили умови для диференціації розвитку територій, так акцизний податок з пального отримують

громади, розташовані поблизу автошляхів державного та міжнародного значення, а таку привілею має незначна кількість громад. Відтак, сьогодні надзвичайно гострим є питання реформування податкової системи, особливо в питанні віднесення окремих фіскальних платежів до числа місцевих податків та зборів.

З початку бюджетно-податкової децентралізації здійснено ряд змін по дохідній базі об'єднаних громад, основними з яких стали:

- встановлено норматив відрахування податку на прибуток підприємств приватної форми власності (10% для обласних бюджетів);

- зменшено норматив відрахування в місцеві бюджети податків та зборів з фізичних осіб з 100% до 75% (15% в обласні бюджети, 60% в бюджети районів, міст обласного значення та ОТГ);

- встановлено норматив відрахувань з рентної плати за користування надрами загальнодержавного значення для видобування нафти, природного газу (5%) та видобування інших копалин (25%);

- встановлено норматив відрахувань з акцизного податку з виробленого чи ввезеного на територію України пального (13,44%), запроваджено акцизний додатак з реалізації в роздрібній торгівлі (5% від вартості);

- віднесено до місцевих податку на майно, єдиного податку, інші збори [1].

Розпочаті в 2014 року процеси податково-бюджетної децентралізації надали нові можливості місцевому самоврядуванню:

- самостійне формування місцевих бюджетів;

- прямі міжбюджетні відносини;

- розширення податкової бази та ін.

Проте, здійснені кроки у сфері децентралізації не вирізнялися системністю. Реформування міжбюджетних відносин відбувається при відсутності до цього часу чіткого розподілу повноважень між органами державної влади та місцевого самоврядування. Недоліки системи формування власних доходів місцевих бюджетів зменшують можливість досягнення реальної податково-бюджетної самодостатності, а існуюча система міжбюджетних трансфертів в багатьох випадках порушує справедливість фінансового вирівнювання та не відіграє стимулюючої ролі для розвитку. Недосконалість критеріїв формування спроможних громад, політичні чи особистісні мотиви призводять до створення частини громад, нездатних в найближчій перспективі забезпечити належний рівень надання послуг, зокрема у сфері освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального господарства, що посилює соціально- економічну диференціацію в розвитку територій України.

Пріоритетом розвитку податкової системи в рамках нової архітектури адміністративно-територіального устрою буде зростання надходжень до місцевих бюджетів, що дозволить виконувати видаткові повноваження покладені на органи місцевого самоврядування [2].

Основною метою податкової системи у новій адміністративно-територіальній площині повинно стати розподіл фіскальних платежів між різними рівнями бюджетної системи, які б дозволили якісно надавати соціальні послуги населенню та впливати на економічний розвиток території.

Податкова система має мати сталий характер, відтак необхідне припинення практики щорічних змін, що ускладнює можливість планування та посилює розбалансованість місцевих бюджетів.

Список використаної літератури:

1. Вінницька О. А. Ефективність адміністрування податків в об'єднаних територіальних громадах. Розвиток територіальних громад: правові, економічні та соціальні аспекти: Матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 9 червня 2022 р., Миколаїв-с.Коблеве. –Миколаїв: МНАУ, 2022. С. 72-74.

2. Вінницька О. А., Корнієнко Т. О., Чвортко Л. А. Місцеві податки як джерело доходів місцевих бюджетів. Міжнародний науковий журнал “Інтернаука”. Серія: “Економічні науки”. №11. С. 18-24. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-3>

3. Галамай Р. Я. Шляхи підвищення ефективності справляння податків до бюджетів територіальних громад на основі податкового менеджменту. Регіональна економіка. 2020. №4(98). С. 86-92. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2020-4-11>.

Гаврилець О.В.,

канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу,

Мукачівського державного університету

Цимбалюк Р.М.,

здобувач вищої освіти ОС «Магістр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування», Мукачівського державного університету

РОЛЬ ІНВЕСТИЦІЙ В ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ У ПІДВИЩЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

В сучасних умовах прискорення процесів глобалізації світової економіки, інтернаціоналізації бізнесу, переходу розвинутих країн до економіки знань саме людський капітал стає визначальним, домінуючим чинником економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності. Роль освіти, знань, високоінтелектуальної праці у розвитку сучасної економіки зростають значно вищими темпами, ніж значущість засобів виробництва та природних ресурсів.

Основною метою всіх підприємств, і економіки в цілому, є стійке зростання продуктивності відповідно до певних вимог (наприклад, екологічна спрямованість ведення бізнесу) і створення конкурентної переваги, що може бути лише результатом системного, добре продуманого та відповідним чином скоригованого підходу до використання та інвестицій у людський капітал компаній, які вони мають у своєму розпорядженні.

На рівень розвитку людського капіталу значний вплив має зацікавленість держави у його збільшенні, в першу чергу шляхом забезпечення фінансування таких складових як: освіта і наука, охорона здоров'я, духовний та фізичний